

सिंहावलोकनेन पुनर्भवाटवीमेवानुवर्तयति प्रसज्जति आसक्तिकरोति कीदृशः लतानां भुजाः शाखास्तद्वत् सुकुमारायेस्त्रीणां भुजाः तदाश्रयः सन् तदाश्रया अव्यक्तपदा अस्फुटाक्षराः कलभाषिणो ये द्विजाः पक्षिणः तत्तुल्येषु स्त्रीसंगप्रसक्तेष्वसक्तेषु स्पृहायस्य तादृशो भूत्वा हरिचक्रं सिंह समूहः तत्तुल्यात्कालचक्रनिमित्ताज्जन्ममरणादेः त्रसन् तत्परिहाराय कैश्चित्प्रलोभितो बकादिव द्वंचकैः क्षुद्रैः क्रूरैश्च पाखंडैः सह सख्यं करोति ते पुप्रविशति ॥ १६ ॥ तैर्वचितस्तत्र फलाभावं ज्ञात्वा हंसानां ब्राह्मणानां कुलं पुनः प्रविशन् तेषां शीलं प्रायश्चित्तपूर्वकं पुनरुपनयनाद्याचारमरोचयन् अप्रियं पश्यन् वानरतुल्यान् भ्रष्टाचारान् शूद्रप्रायानुपैति तज्जातिरासेन वानरजातिक्रीडया स्त्रियामिथुनीभूय परस्परमुखोद्दीक्षणेन विस्मृतो जीवि

प्रसज्जति कापिलता भुजाश्रयस्तदाश्रयाव्यक्तपदद्विजस्पृहः ॥ क्वचित्कदाचिद्हरिचक्रतत्ससन् सख्यं विधत्ते बककंकगृध्रैः ॥ १६ ॥ तैर्वचितोऽहंसकुलं समाविशन्नरोचयंच्छीलमुपैति वानरान् ॥ तज्जातिरासेन सुनिर्वृतेन्द्रियः परस्परोद्दीक्षणविस्मृतावधिः ॥ १७ ॥ द्रुमेषुरंस्यन्सुतदारवत्सलो व्यवायदीनो विवशः स्वबंधने ॥ क्वचित्प्रमादाद्गिरिकंदरे पतन् वल्लीगृहीत्वा गजभीत आस्थितः ॥ १८ ॥ अतः कथंचित्सविमुक्त आपदः पुनश्च सार्थं प्रविशत्यरिंदम ॥ अध्वन्यमुष्मिन्नजयानिवेशितो भ्रमज्जनोऽद्यापि न वेद कश्चन ॥ १९ ॥ रहूगणत्वमपि त्वध्वनोऽस्य संन्यस्तदंडः कृतभूतमैत्रः ॥ असज्जितात्मा हरिसेवया शितज्ञानासिमादाय तराति पारम् ॥ २० ॥ राजोवाच अहो नृजन्मा खिलजन्मशोभनं किं जन्मभिस्त्वपरैरप्यमुष्मिन् ॥ न यद्दृषीकेशयशः कृतात्मनां महात्मनां वः प्रचुरः समागमः ॥ २१ ॥

तावधिर्येन ॥ १७ ॥ द्रुमवत्केवलदृष्टार्थेषु गृहेषु व्यवायदीनः सुरते च्छयाकृपणः एवं स्वस्य यद्वंधनं प्राप्तं तस्मिन् विवशः परिहर्तुमशक्तः पाठांतरे तु वने संसारे चरन्नित्यर्थः गिरिकंदरवदति भयानके रोगादिदुःखे पतन् कंदरस्थ गजतुल्या नृत्योः भीतः सन् वल्लीतुल्यं प्राचीनं कर्म विलंब्यावस्थितो भवति ॥ १८ ॥ सार्थं प्रविशति यथा पूर्वप्रवृत्तिमार्गे रमते ॥ १९ ॥ त्वमपि अध्वनिनिवेशित इत्यनुषंगः अतोऽस्याध्वनः पारमतिर असज्जितात्मा विषयेष्वनभिनिवेशितचित्तः सन् हरिसेवया शितं तीक्ष्णीकृतम् ॥ २० ॥ अखिलजन्मसु शोभनं नृजन्मैव न परं श्रेष्ठं येभ्यो देवादिजन्मभ्यः तैरपि किममुष्मिन् स्वर्गेऽपि जन्मभिः किं न किंचित् यत् येषु जन्मसु यत्र स्वर्गो वा वो महात्मनां समागमः प्रचुरो न भवति दृषीकेशस्य यशसाकृतः शोधित आत्मा यैस्तेषाम् ॥ २१ ॥